

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי גדעון (גידי) גלובטר ז"ל

בן שרה ושמשון

נולד בירושלים

בתאריך ד' בשבט תשי"ח, 25/1/1958

התגורר בירושלים

התגייס באוגוסט 1976

שרת בחיל הרגלים

נפל בעת שירותו

ה' בתשרי תשל"ז, 28/9/1976

נקבר בהר הרצל

אזור: ד חלקה: 4 שורה: 7 קבר: 9

הותיר אחריו הורים ושתי אחיות

בן 18 בנופלו

קורות חיים

בן שמשון ושרה. נולד ביום ד' בשבט תשי"ח (25.1.1958) בירושלים. למד בבית-הספר היסודי 'בית הילד' שבמקום, המשיך וסיים את לימודיו בבית-הספר התיכון שליד האוניברסיטה העברית בירושלים. היה אהוב על מוריו ועל חבריו לכיתה. הם מעידים עליו: "כשהביע גידי את דעתו בכיתה הקשיבו כולם בעניין, כי ידעו שיש לו מה לומר ומה לחדש בדרך מחשבתו המקורית". היה פעיל מאוד בכל ענפי-הספורט במסגרת בית-הספר. זכה בפרסים רבים בתחרויות בבית-הספר ונבחר להשתתף בהשתלמויות במכון-וינגייט, במסגרת הפעולה לקידום עתודה של ספורטאים צעירים. גידי למד נגינה בגיטרה ונהג לשיר וללוות עת עצמו בצנעה ולהנאתו. התעניין מאוד בספרות ובהיסטוריה והרבה לקרוא

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

ספרים ומאמרים בתחומים אלה. גידי התעמק בספרים שקרא והתחקה אחר הדברים בהבנה דקה וברגישות. חי בעולם פנימי עשיר ומגוון ולא שם לבו לקטנות. ענייני היום-יום, הסובבים אותו, העסיקוהו אך מעט; חולמני היה. הוא אהב בעלי-חיים והקדיש שעות רבות ללמוד את אורח-חיהם כדי להבינם. גידי חונך על ברכי הנוסטלגיה של דור תש"ח. בספרייתו ניתן היה למצוא ספרים רבים על גיבורי הפלמ"ח שהעריץ. הוא האזין בסקרנות לסיפורי חבריו שהתגייסו לצה"ל ובלבו גמלה ההחלטה להתנדב ליחידה נבחרת. קסמה לו 'איכות החיים', כפי שהתבטא בחוש ההומור המיוחד שלו, ביחידה קטנה, אשר בה היחסים בין המפקדים לפקודיהם קרובים וטובים. היה מוכן לעמוד בקשיים הפיסיים הרבים בידיעה שביחידה כזאת יתייחסו אליו כאל אדם ובכבוד, ולא יהיה בורג קטן וחסר-משמעות.

גידי גויס לצה"ל באוגוסט 1976 והתנדב לשרת בסיירת 'שקד'. הוא התחיל באימוני הטירונות והיה שמח על שניתן לו מבוקשתו, שנתקבל ליחידה שביקש לשרת בה. שגרת חיי-הצבא בטירונות היתה שונה מציפיותיו. דודו מספר: "גידי ניסה לגשר על מרחק זה, ביקש שיקשיבו לו, שיבינו שאין הוא מבקש נוחות, שהוא מוכן לקבל עול ומשמעת, אך לא לותר על דברים שנראים לו יקרים וחשובים מכול".

ביום ד' בתשרי תשל"ו (29.9.1976) נפל גידי בעת מילוי תפקידו. הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין הצבאי בהר-הרצל שבירושלים. השאיר אחריו הורים ושתי אחיות.

לזכרו ולזכר דודו, גדעון גלובטר ז"ל, שנפל במלחמת-תש"ח, הקימו הוריו חדר-כושר בבית-הספר התיכון שליד האוניברסיטה העברית בירושלים, שגידי ז"ל למד בו.

גִּידִי הַבֵּן

צער גידול בנים - לא ידענו,
 טוב ומקור שמחה היית לבנו;
 מה שמחו ענת ודורית
 כאשר באישון לילה העירה אותן בורית
 לבשר סאח קטן בולד להן,
 ואנו, אבא ואמא, מה שמחנו בך, בן.
 כל כך שקט ורגוע היית,
 וצעדיך הראשונים אל ענת, אחות גדולה, כיוצת,
 צעדים קטנים ומהססים...
 תמיד חיפשתין בחדרים,
 כי לא ידעת לקריאתי להשיב;
 ולפתע היית מגיע אלי בלאט,
 בחיור על שפתין וללא מילים
 כאומר-הנה אני!
 עדיין גודל היית,
 ולהשיב לקריאותי לא ידעת;
 ואז - בנעליך הרכות פעמונים קשרתי,
 ענבלים אשר ישיבו לקריאתי -
 עד אשר תלמד, בן, לומר פשוט "כן" ...
 תמיד טוב ושתקן היית לבנו,
 צער גידול בנים לא ידענו -
 אך צער גדול מזה בגזר עלינו:
 צער השכול והבדידות, עם לכתך מאתנו,
 והוא חד כתער, הנורא שבמכאובים...
 ואנו בותרנו שכולים וגלמודים,
 גונזים כל פירור זכרון -
 למען תחיה עמנו ולו רק כפיקדון....
 ויש בהישמע ממרחקים צלצול פעמנים מהדהד -
 עולה בזכרון ילד קטן מדוש ומחייך:
 אשר ניתן לבנו לזמן קצר, הושאל -
 ועלינו לברך...

ירושלים, ערב ראש השנה תשל"ט.

לנוכח קברך בן

חמישה חודשים חלפו מאז, ראבי עדיין אינני מאמינה
איך אוכל אי פעם לחדול לשמוע קולך,
להאזין להד פעמין, לשמע צחוקך ולחכות לשובך.
הכל פורח כאן, בחלקתך הקטנה,
פרחים שכה אהבת והסתכלת בהם בפליאה;
כלביות, צוריות, אמבון ותמר, סגליות, שגידלנו בבית,
יקיטונים המפיצים ריחם,
ורקפות אשר תמיד נסקרנות רבה בהן צפית,
כיצד בסלע היכו שרשים, ומנין ולהיכן הגיעו.
הכל כאן יפה ומטופל, כפי שהיית אתה, ילדי,
שיח לצד הקבר, פרח פורח, ובר זכרון....
ועל-אף כל אלה ממאן הלב להאמין
שאתה, בן, הלכת לבלי שוב...
כיצד נוכל לחשוב עליך כעל זכרון
ולהמשיך לחיות...
ואנו ממשיכים.
אולי בכח "איכות החיים", שכה יקרד בעיניך,
איכות חיים אשר הפכה להיות לנו למורשת,
ולאורה אנו בגדרים כסומים,
ואולי מתוך אמונה שיום אחד תשוב אלינו, גידי,
ונראה פניך השוחקות בפניו של תיבוק שישא את שמך-
גידי... שלי...

ירושלים, פברואר, 1977

10 ביולי 1977, במטוס בדרך לקופנהגן.

...אני יוצאת היום לעולם הגדול לאסוף זכרונות, בן, בעקבות "איכות החיים" שבה יקרו לך. אתה, אבא, ענת ודודו, דורית וגבג, רבי הקטן ו...הזכרונות. בטוחני שתהיה אתנו לאורך כל הדרך. לדמרק אני טסה בעצמי, ולאחר מכן אצטרף לטיול הגדול באר"ב.

הפטרסבים קיבלו אותי בזרועות פתוחות ובלב חם ומבין. למן הרגע הראשון לבואי לקופנהגן אינני ^{חדלה} לשום ולחיות את האוירה המיוחדת שבה. העיר הנפלאה הזאת, הים, תושביה האדיבים, ומעל לכל – השקט הנפשי הדבק בך למן הרגע הראשון. איזו רווחה! אין מתח באויר ואתה חש כאילו שבעקרת המקום שאינך מן העולם הזה. טיילנו בפרק וביקרנו את פסלו של הנס כריסטיאן אנדרסן, ולצדו על ספסל יושבת לה נערה ומאכילה את היונים והשחפים. ואני אחוזה התרגשות למראה, וזוכרת את אשר אמרת לבן, בן, לאחר שלושת ימי הגיוס הראשונים: "איזו מדינה היא זאת שכך מענים בחורים בני שמסבה-עשרה." אמרת זאת, כלאחר יד ובדרך אגב, בעודך נלחם בצפרניים להתקבל לסיירת...!"

והפליאה שלך למראה נער אורח מחו"ל, שזה עתה סיים לימודיו בבית-ספר תיכון, ובאמתחתו תכניות מתכניות שונות לבילויים וטיולים בעולם הרחב, חפשי כציפור – אין גיוס, אין צבא, אין סיירת... ואתה, בן שלי, אחוז חרדה ודאגה לקראת הבאות. מה חופן בחובו העתיד?

רבות הגית בכך, יחד עם שאר חבריך העומדים להתגייס, אני יודעת. חיפשת דרך לשמוע כל מתגייס מבין חבריך/וגמעת בצמא כל סיפוק כשבחובך מקנן החשש-האעמוד בכך? היית מפוכח ומודע לעתידך. לאחר הבדיקות הרפואיות הראשונות בצבא, כששאלה אותך ענת לאיזה חייל היית רוצה ללכת, השבת ללא היסוס "לצנחנים, ואם אתקבל – לסיירת". וכששאלה האם לא טוב יותר לשריון (רצתה במסתור ובבטחון עבור האח הקטן שלה), השבת: "אם זה מוכרח לקרות, הייתי מעדיף שזה יקרה בשדה הפתוח ומכדור, מאשר לעלות באש על המוקד"... זכורה לי השתיקה הזוראה שהשתררה ביננו, ואתה, גידי, ברגישותך לדברים הנאמרים בשתיקה, אמרת בעליצות שכל כך אפיינה אותך, "מה אתם כל כך ברגשים, הרי רק התלוצצתי"... לעולם לא אוכל לשכוח דברים אלה. היתה זו נבואה והרגשה שבלב. ואז חשבתי בלבי – באיזה עולם אנו חיים, עולם המאלץ נער בן שבע-עשרה לחיות חויות כאלה. וכאן, בקופנהגן, אני יושבת עם יוטה בכיכר במרכז העיר, מול מזרקת-מיים, בתוך קהל צעירים הנהנים מקרני השמש, הניתנים כאן במשורה, יושבים וצופים בשני צעירים שוודיים, יחפים ופרועי-שיער, המנגנים שירי עם בכיבורותיהם ומשמחים את לב כולם. הקהל מריע והם ממשיכים בנגינתם, סתם כך בכחכחה של עיר נפלאה זו.

זכורני, לפני שנים אחדות בביקורי באנגליה, בדהמתי למקרא העיתונים, המייחסים חשיבות כה רבה לנושאים חסרי חשיבות – מי נישא למי, מה לבשה הכלה ביום נשואיה, באיזו מצנפת הופיעה אמה, ועל הכל כמובן משחקי הכדור-רגל. לא הבנתי לרוחם ואף הרגשתי של ביטול: ראו במה אנשים עוסקים! עד שלפתע ראיתי צילום של חיילות מקליה וזיהיתי את דורית. מה גאה הייתי בבת שלנו שחיה מלאי "תוכן" ויש טעם להם. והיום מה הייתי נותנת אילו זומנו לך, בן, מעט מזעיר מטעמם של חיים אחרים. מה צר וכואב שלא זכית...

מרגישה אני שאתה מלווה אותי בכל אשר אפנה. כל התרשמות וחוויה אני מחלקת עמך, כי יודעת אני שבזאת רצית. תמיד דיברת על טיול בעולם הגדול, סתם כך, לאחר השירות, אולי יחד עם שמעון. והנה אנו כאן, סופגים רשמים מלא חפניים, ואתה לצדנו – שותף להוויות ולזכרונות.

(בכתב לנכד עם התגיסותו של גידי)

גידי חייל

גידי בסע לבסיס וחזר חייל
קיבל מדים, כומתה, בעליים גבוהות ורובה.
סבתא בו מסתכלת וסבא בו מביט ואומר:
מי זה בא אלינו? למי הוא דומה?
האז זה גידי שלנו - חייל עם רובה.
וסבוקי החתול מתפלאה, מה פה קורה?
מדוע יש פתאום לגידי מדים ורובה?
היכן הסנדלים?
לאן בעלמו המכבסיות הקצרים?
מדוע גידי אינו בבית, ובא רק לחפשים?
עם מי תשחק? עם מי תשתולל?
אולי כדאי עם סבתא לקפוץ ולהתחולל?
אולי?....

ירושלים, אוגוסט 1976

" איכות החיים של גידו "

חדשים לפני גיוסו במלה ההחלטה בליבו של גידי להתנדב לסירת שקד; ולכשהגיע המועד לחם בכל מאודו כדי לזכות ולהימנות על אבשיה. כמה מאושר היה כאשר בישר לבו, טלפונית, בשעת לילה מאוחרת - " התקבלתי "...

באות מן השיחות שלבו אודות הגיוס הסביר עצמו: " החלטתי להתנדב ליחידה זו בגלל... " איכות החיים "... וחייך. ומשלא הבינו אל זכרון איזו איכות חיים היא זו - השיב במלים מספר: " המאמץ והקשיים אינם מרתיעים אותי, איבני מוכן להיות בורג קטן במכונה גדולה - זוהי יחידה קטנה שבה אין מרחק בין מפקדים לפיקודים - מה שחשוב לי מכל הוא שיתחסר אלי כאל אדם ובכבוד. " היו לו לגידי מושגים משלו אודות עיקר וטפל בחייו של אדם. עוד בהיותו ילד חש היכן חבויה " איכות החיים " וגם נתן ביטוי לכך בדרכים שונות. זכור לבו השיר שחיבר לאמא ליום ההולדת. היה זה בעת שרק החל לומד לפרוט על גיטרה. גידי התאים מלים לליווי השיר שלו והשקיע מאמצים רבים כדי לבצע את היצירה -

... רק שיר קטן אנגז כאן על הגיטרה
זה לא נפלא, אך לא בורא
זו התחלה רק....

" מה אתן לך ליום הולדת
לא שעון ולא רכבת
לא מכונת ולא אופנוע
לא מכונת כביסה עם מבוע

אכן ידעת, גידי, היכן באמת חבויים טעמים של חיים.

מִשְׁכָּן
דָּרְכָו.

גדעון (גידי) גלובטר ז"ל
נולד ביום ד' בשבט תשי"ח (25.1.58)
נפל ביום ד' בחשוון תשל"ו (29.9.76)

"אהוב מאד על כל חבריו" - זו היתה ההערכה אשר שותפים היו לה מחבכיו של גידי מגן הילדים ועד לסיום לימודיו בבית הספר התיכון ליד האוניברסיטה.

לאחר האסון כתבו לבן חבריו, ובמכתבים אלה בשזר וחזר כחום הברי משפט זה: "על גידי אפשר היה לסמוך; ידיד ורע של אמת היה". אוהב ספר היה ובד בבד הצטיין בספורט וזכה בפרסים. גידי הרבה בקריאה, ספחי התעבינותו היו רבים וטובים, כתב אודות ספרים הקרא, חודר לעמקם של דברים בהבנה דקה וברגישות לדברים ש"מעבר"; אהב בעלי חיים, היה קשור אליהם כולו והקדיש שעות רבות ללימוד אורח חייהם ולהבינם. שר וליוה עצמו בגיטרה - סיר סיר והליווי המיוחד לו, ליווי התואם את הכנר ואוירתו, ליוויים חדשים וטובים, ליווי שכולו בשמה, רגישות וביטוי מוסיקלי לרחמי הלב. וכל זאת עשה בצנעה ולהנאתו. מעטים ידעו על כך. המיד הלך בתלם משלו, ויחד עם זאת היה בחברה עליז ומקובל על כולם. היה לו לגידי עולם פנימי עשיר ומגוון, ולא שת ליבו לקטנות ולעביבי היום-יום הסובבים אותו. חולמני היה. חבריו לספסל הלימודים בבית הספר התיכון אמרו: "כשגדי הביש דעתו נכחה הקטבנו כולנו בזריכות, כי ידענו שיש לו מה לומר ולחדש בדרך מחשבתו המקורית".

"בית הילד" היה יקר לגידי. המיד זכר בגעגועים את מוריו וחבריו ואת הימים היפים אשר עברו עליו בו. עמר אמונים ל"בית הילד" עד למועד גיוסו, ולא האמין את מפגשי החברים ומשחקי הספורט בכל ימי הששי לפנות ערב בחצר בית-הספר.

גידי חונך על ברכי הנוטטלגיה של דורו, דור חש"ח. בפגישות עם החברה, ותיקי הפלמ"ח ומפקדיו, היה כולו אוזן והערצה. בספרייתו לא חסר ספר על אותם ימים וגיבורים שעליהם חלם ואותם העריץ. כשנגר ומועד גיוסו היה בפתח - גמע בצמא כל מלה וסיפור וסיפורו חבריו המגויסים. הוא חי את חיותיהם באינטנסיביות בלתי רגילה, ובליבו צמלה ההחלטה להתנדב ליחידה בבחרת ויהי מה. אבו, הוריו, לא בסיבו למנוע בעדו מעשות כן ולהסביר לו את דבר היותו יחיד בדורו הנדשא את סם משפחתו, יחידי אשר נותר ממספחה ענפה אשר נספחה בעווא בצ'כיה.

עם גיוסו לצה"ל התנדב לסיירת בבחרת, והיה בין המעטים להתקבל - לאחר מבחנים ~~מפרכים~~ מפרכים - (יחיד מבין תלמידי בתי הספר התיכוניים בירושלים אשר התנדבו באותה עת). גידי עם חוש ההומור המיוחד לו, הסביר שיעשה הכל כדי להגיע לסיירת "סקד", בגלל "איכות החיים".... "זוהי יחידה קטנה אשר בה יחסים קרובים בין מפקדים ופיקודים, יחסים קרובים וחבריים. שם לא אהיה בורג קטן שמטפסים אותו, שם יעריכו אותי כאדם... שום קושי פיזי אינו מרתיע אותי. מה שחשוב לי מכל הוא שיהפחסו אלי כאל אדם ובכבוד...". אכן כמה מאוחר היה הזכה להתקבל לסיירת.

גידי היה הצעיר במשפחתו, בן יחיד, אח לענת ולדורית. קראבו לו על סם דורו גדעון (את יחיד לאבא של גידי), חבר קיבוץ דורות, אשר התנדב לצה"ל בסיירות לירושלים הצורה בתש"ח. גדעון היה בין ראשוני הנופלים במלחמת השחרור, בקרב אשר התפתח בין מובילי הסיירה לבין מורעים ערביים בכפר יאזורא ~~אחרי~~ (היום משמר הטבע).

חברו של גידי ורעו הקרוב - כתב על הימים היפים אשר בילו כאן יחד ב"בית הילד", ימי התום, התקווה והאמונה בחיים. וכך כתב שמעון:

" כמהיננו בבית-הילד "

אל המפקדים: סג"ם רוזנברג אליעזר
רב"ט הרטמן אורי

עם התקרב יום הזכרון לחללי צה"ל, אנו חורי בדעון גלובטר ז"ל, היינו רוצים שזכרו היקר
לנו מכל, ילווה גם אתכם בכל אשר תסגרו ותעשו. מי יתן ומותו של בננו יחידנו, גידי, לא יהיה
לשוא ויהא טעם בפסילתו.

סמוך לאסון כתבתי מכתב, אשר לא עמד בי הכח לשלחו בזמנו. אצטט קטע ממנו:
"גידי סתיה לנו בן יחיד ובקרא על שמו של אחי בעלי, אשר נפל במלחמת הסתור, חובך על
ברכי הנוסטלגיה של דורנו, דור הסי"ח. בכל פגישה עם 'החברה' (ותיקי פלמ"ח ומפקדיו),
היה כולו אוזן ומלא הערצה. בספריתו הגדולה והענפה לא חסר ספר על אותם גיבורים, שעליהם
חלם ואותם העריץ. כשבגר-ומדעו גיוסו היה נפתח-גמע בצמא כל מלה וסיפור שסיפרו חבריו
שהתגייסו. הוא חי את הדברים באינטנסיביות בלתי רגילה ובליבו גמלה ההחלטה להתנדב
ליחידה מובחרת ויהי מה. אנו, כמובן מאליו, לא ניסינו למנוע בעדו מעשות צעד זה או
להסביר לו את העובדה שהוא, בדורו, יחידו שנותר ממסמחה ענפה בצ"ח, שנספתה בשואה והנושא
את שם המסמחה שלנו. גידי, עם חוש ההומור המיוחד לו, הסביר, שיעשה את הכל כדי להגיע
לסיירת סקד בגלל "איכות החיים"... "יחסי יחילה קטנה אשר בה יחסיים קרובים בין מפקדים
לסיקודיהם", (זאת למד מפי "המלאכים" כמי שכיבו אתכם בבסיס המיון¹ הסיירוניים יחסיים
קרובים וחבריים, שם לא אהיה בורג קטן שמטרתים אותו, שם יעריכו אותי כאדם... שום קשי
מיזי אינו מדאיג אותי בצנא. מה שחשוב לי מכל, הוא שיתחסר אלי כאל אדם ובכבוד...".
אכן אתם המפקדים הענקתם לגידי "איכות חיים".

כמה היה מאושר כשהתקבל לסיירת, אחד ויחיד מכל גמי הספר התיכוניים בירושלים. בראיון
הקבלה רכס המפקד המראיין: "הפס מקום שני באליפות גמי הספר התיכוניים. נראה רגוע-
חושב לפני שהוא עונה. בעל בטחון עצמי".

כמה היה מאושר שהתקבל לסיירת ואתם באמת "מלאכים", אם עלה בידכם תוך שבועות מספר כך
להתעלל בגידי, להספילו, לשבור את רוחו ולדכאו עד עפר ולהביא אותו, לתדהמתנו, להחלטה הנוראה
לעזוב את סקד בכל מחיר... איך עלה הדבר בידכם? מה עוללתם לזן האם יש לכם צל של מושג מה
קורה לבחור סבריאווה מתדרדרת ואינו זוכה לטיפול רפואי? בחור מקיא ומתיבש והמפקד מלמדו
ל"עמוד בלוח זמנים" וכתמטך סולח אותו (ערב האסון) לעבור עד 230 אתר הצות, במקום להפנותו
לרופא. האם ידוע לכם לאיזה תוצאות מביא איבוד בוזלים? אנו מקווים שעל כך ועוד תרבה
לקחים ידאג צה"ל ללמד אתכם.

האם עלה בדעתכם לחשוב רגע מדוע "בורח" לפתע סירון מהמחנה, סירון שהתנדב, שהיה מלא
מוטיבציה חיונית. מדוע "חדל לפתע להפקד", כמה שבועות לאחר גיוסו. האם גיסימתם לדובבו? לא
ולא. לכם יש "שיטות" משלכם לחפור בערים לחיילים. שיטת הגידוי-מעמידים את "זה גלובט" מול
המחלקה, כי ה.מ.ס. קיבל גזיפה. אין צותנים לו ראיון מ.מ. מסך למעלה מעשרה ימים, משאירים

אותו "תלוי" ו"לפרפר באוויר" בעבודות מטבח ללא בירור וללא מספס. אין בותנים לו שי לראש השנה. רק ידעתם למלא בנאמנות את מלאכת הקודש ולהוציאו לטרטורים מידי פעם מסך היום, אולם כשגידי מבקש מסדר חולים - זאת אינכם שומעים כלל - עד שהרס'ר במטבח מר- הם עליו ושולח אותו לרופא.

האם עלה בדעתכם שיש לעודד חייל? האם שמע גידי מלה טובה מכם על תכונות חיוביות ועל כשרו הגופני? אתם רק פרטתם על הנימה - "ידיים שמאליות" ... ועד כדי כך עלה בידכם ללחוץ אותו, שאותו גידי ה"אדיש" (כך כינינו אותו בבית) החל להצטדק אודות הבעיות עם הרובה בטענה "סאין לו קואורדינציה בידיים". אותו גידי שהיה מתעמל מצ- טיין, ספרט על גיטרה בכשרון... חוסר קואורדינציה...

ועוד אין די בכך - שוללים ממנו השבעה לצ.ה.ל. מי נתן בידכם סמכות זו? אנו סכלנו בן יחיד והכאב הוא בורא ונודא שבעתיים כיון שלא צריך היה לקרות, וזה קרה בצבא שלנו טאבוכל כך גאים בו. אביו של גידי שירת במלחמת השחרור כמפקד קרבי, ובצבא הקבע בדרגת סרן בשנות החמישים, בתחילתן. האם היינו זקוקים אז לטרטורים כא- לה כדי שיהיו לבו חיילים טובים? אנו יודעים יפה צבא טוב ופלמ"ח מהו. ההפך הגמור הוא הנכון. בזמנו כתב על כך מרדכי בר-און, קצין חיבור ראשי, ואני מצטמת: "... יש ומפקדים מפריזים בתגובתם, בין אם בעצם התגובה ובין אם בסגנונה, ולא זו בלבד שהם חורגים מסמכותם, אלא שעלולים הם לפגוע, תוך כדי כך, בשני עניינים הרבה י- והר קדושים וחשובים, ואלה הם הגורמים העיקריים המקיימים את רוח הלחימה בקרב: הכב- וד העצמי והאמון במפקדים.

כל מעשה הפוגע בכבודו העצמי של החייל או הגורם לו להרגיש שהמפקד מזלזל בו כאדם - פוגע באופן ישיר בכוסר הלחימה של הצבא. בעזרת אמצעי כפיה והפחדה, אנו יכולים לה- ביא את החייל שיבצע הוראות ויקיים את שגרת החיים במחנה - אך הוא יפעל ללא התלהבות ללא בטחון עצמי, ישמם בכל הזדמנות וסופו להישבר בקרב. הרגלי הציות שנטעם בחייל כתוצאה ממורא העובש או ממורא המפקד - לא יעמדו במבחן בוכח סיכוני הקרב.

האימון בועד להרים את רמת הידע והכושר הקרבי של הלוחם. המשתמש בו לשם ענישה פוגע באימון וברוחו. פעולות שאנו רוצים כי תחרטנה בתודעת החיילים כפעולות חיוביות חיוביות ומכובדות - עלולות להיתפס על ידם כפעולות משפילות וסנואות. דרוש לבו חייל שיפעל בקרב ובכל ימות השנה מתוך הזדהות ולא מתוך התבגדות.

ואתם - זכיתם אותם המפקדים שיראנו מפניהם, שהשפלת החייל בראש דאגותיכם ועל כך באמת מגיע לכם פרס, פרס שאנו כהורים שכולים מעניקים לכם - מי יתן וזכרו של גידי וכל מה שעוללתם לו - ילוה אתכם תמיד.

לא הכרתם אותו כהוא זה, ואף לא טרחתם להבינו, לא העליתם כלל בדעתכם "אותו גלובטר" מבסה בכוחותיו האחרונים לשמור על הערך החשוב מכל עבורו - כבודו כאדם. הוא לא היה מוכן להפוך לסטוף מח, כי בעל שאר רוח היה. הוא הסירון כינה אתכם "חבובים", עושי חטובות", כי כך החילותם להתלחש אליו מאותו רגע שבתמימותו סיפר לשליש שחקרו על אימוני היחידה. ואתם - אצה לכם הדרך ללמדו לקח, עד שלא מצאתם דקה אחת להיעצר ולחשוב, מה קורה לו לגידי? אולי אנו שגיבו? אולי היה חשוב יותר לספל בשיטות התחקיר של הסירונים? אולי שגה המפקד, שאותו אינכם מעזים ל"טרטר"....

אנו רוצים להאמין שמפקדים בכירים בצ.ה.ל. אשר הבטיחו לנו להפיק את הלקחים מאסובנו-

אכן יעשו זאת. ולואי שמותו של יחידנו גידי לא יהיה לסוא, ויהא טעם לנפלו...

אבר הוריו ואחיותיו השכולים - אילו היה בידינו להחזיר את הגלגל אחורנית ולבקש על נפשו של גידי, היינו מתפללים לכך שהאסון הנורא שקרה, אם מוכרח היה לקרות, היה קורה בזמן שיהתקבל לסיירת "י", כאשר היה מלא אמונה וגאון על שהשיג את מה שכל כך רצה בו, ולא כפי שקרה - סגידי נהרג חולה, מלא אכזבה, מתוסכל, חסר ישע, עזוב ומושפל, כשמוולו - חומת "מפקדים" קשוחים ואטומים, שעיניהם טחות מראות את מצב נריאותו המתדרדר, את המתחולל בנפשו של הצעיר שניתן בידיהם לשבט ולחסד, חסרי הנגה עד אימה לכל מה שקורה וילבגד עיניהם, אטומי אזניים ולב לכל האזהרות וההתרעות שלבו (תוך בקשת הבטחת המפקד סגידי לא יידע על שיחתו, כי לא היה סולח לנל על כך); האמנו שיש לנו סיח ושיג עם ~~מפקדים~~ אחראיים המבינים לנפש הטירונים הנתונים לפיקודם, שיש בהם רגשי אנוש, אולם האמון שנתנו בכם - עלה לנו ביקר מכל. כיון שחשבתם, אתם מפקדיו היסירים של גידי, לפגוש בו, ולא עמד בכם הכח, אתם "המפקדים הקשוחים", לבקר אותנו ולראות פנים אל פנים, משפחה שבהרסה, חסכו לעצמכם טרחה בלתי נעימה זו; אבא תנו לנו לבסות להמשיך לחיות עם אסוננו והמשיכו לא להיראות ולא להסמיע קולכם, בכתב בעל - פה. מי יתן ומכתבנו זה ישיג את מטרתו, וייפתח לבכם להבין ואזניכם לשמע, ועל הכל - נסו להבין את "איכות החיים" שלה גידי ציפה וחיל לאורה. הילמדכם בבנו את הערך החשוב מכל - כבודו של אדם וקדושת החיים.

ירושלים, 14.4.1977

שרה גלובטר
גלובטר

העתק: רב-סרן זאב דרורי, מפקד היחידה
סגן חי אדיב, מפקד הפלוגה

מִכְּפָרִי - עֵטוֹר

גידי גלובטר

18.1.1970

ניסיתי להיכנס הביתה בלא להקים רעש

יש לי שיטה הנקראת אצלי שיטת השקט (ולפעמים רעש). בשעות אחר-הצהריים אמי אומרת לי לשכב לישון וכאשר אני לא עיף אני יוצא החוצה. ומשימה בלתי אפשרית מתחילה. בשקט אני הולך על בהובות רגלי לוחץ בכח את ידית הדלת ומסיט את הידית כלפי מטה. פותח את הדלת. כל אושה בראת לא בעיני רעש אדיר כגון: רשרוש מכבס. עכשיו היגיע החלק הקשה והוא סגירת הדלת. אני חוזר על הפעולה הקודמת אך עם היד שלי אני לוחץ בכיוון ההפוך לסגירת הדלת והדלת בסגרת (ברעש אלוהים). אני בושם לרוחה משימה בלתי אפשרית בגמרה.

אין דבר העומד בסני הצינ.

הצחק את זה בוכ

באיזו מידה הנוף הוא "גיבור", או רק משמש כרקע לו. ובאיזה אופן מובעת השקפת העולם של הסיפור באמצעות הנוף.

(1). הצופה בתחילה - גורם ציורי סמלי.

(2) החיילים מול הבורף.

(3). תרומות הבוץ לעלילה לאורך הסיפור.

4. הצורך בתחילה ובסוף (פסקה ראשונה מול פסקה אחרונה).

ראשי פרקים אלה מבחנים את העבודה, המהווה פיתוח של כל אחד מהם.

(1) הצופ - כגורם ציורי סמלי -

תאור הזוף מלכתחילה מכביס את הקורא אל אוריה ארץ-ישראלית טיפוסית - "הזיתים שבראשי הגבעות והגאיות המתעכסים". אל אותה אוריה נכנס גם גורם הזמן - "ניחות קרקע עתיקה", או "אי בזה לחכו צאן שוקטות, צאן מימי אברהם, יצחק ויעקב".

אותה תמונה פסטורלית, הכוללת בתוכה את מרכיב האוירה המיוחדת לארץ ישראל ואת מרכיב הזמן-תקופת האבות, מהווה סימן ראשון לכך שהנוף שבפתיחה איבדו מתואר רק למטרת רקע, המלווה את עלילת הסיפור. לנוף בכבסים מרכיבים המוציאים אותו מכלל תיאור טהור, ונותנים לו משמעויות נוספות.

התמונה הראשונה מצטיינת בתבועה: "הכל היה הומה ככורות זהובה". תבועה זו מוסיפה לבוף גרמי המושך אליו את המספר "היו מסבירים לרגעים ומפתים את הלב! אפשר להוסיף, אם כן, שאותה תמונה פסטורלית מהוה גרמי ויוצרת רצון של התלכדות עמה אצל המספר. רצון זה מוביל אותנו אל הפרק השבי והוא: ההיילים מול הבוף.

(2) החיילים מול הצורף -

התמונה הראשונה מצביעה על הריחוק התהומי שבין החיילים לגוף. כבר במשפט הראשון מדובר על חוסר האפשרות לחדור פנימה לגוף: "צסתבר שאי אפשר עוד לחדור מבלי לעורר התרגשות". ומסתבר שכניסת החיילים לגוף מעוררת התרגשות ככניסת גורם זר.

בפסקה השניה מתגלית קבוצת החיילים כגורם עוין בתוך הנוף, וזאת על פי המזימות האחרות "החותכות להן אלכסונים משל עצמם". מיד לאחר מכן ישבה פביה אל המסמס שבראשה המלה "זה". מכאן שהמסמס הוא חורש המזימות.

בתוך קבוצת החיילים מהוה המם ממ גורם בפרד , אם דברים בבקורת המבט של הנוף . כשהמשורר מדבר על הנוף הוא מספר מה ראו החיילים , ולאחר מכן הוא מדבר על המם ממ "שראה מה שראה" , ומסתבר שהשב כיצד יכביס את קבוצת חייליו אל הנוף , או כיצד יפזר אותם בשמח בכדי לבצע את מזמתו . בזמן ביצוע המשימה אבו מוצאים את החיילים ללשית'נ'סינסנה , בסגנה "עפה הפנטאן ופוג" , או "מצלים יפהאת השטח" (בנימה אירונית כמוך) לצורך המשימה היא תפיסת הרועה .

(פנינת)
[חותמת]

הזיגור וחוסר הקשר בין החיילים והחי בצוף מתואר בהדגש בוסף, לאחר ביצוע המשימה, כאשר הכבשים איבן בשמעות לחיילים, ורק הרועה (הדמות היחידה המשתלבת בצוף) - מסוגל להנהיג את הצאן.

(3) תרומת הנוף לעלילה לאורך הסיפור -

הרועה והצאן עם החיילים המקומיים המקימים רעש ושואן (על רקע נוף שקט), מגיעים אל המשלט המתואר כ"ריקנות פתע" בתוך הנוף. אין כל פלא בעובדה זו, כי הרי המשלט הוא מקום משכן החיילים, ורק טבעי יהיה שלאור הגישה הקודמת גם המשלט יהיה בטע זר בתוך הנוף. החקירה שאיננה ממלאת את "צפיותיהם" של החוקרים מסתיימת, ובחדר משתררת אורית מועקה. הזקיף בדלת מחפש "משהו שהוא אחר" בנוף, ואותו הניגוד מדגיש את תוכן החלל באפלוּלית החדר. לאחר שמוציאים את השבוי לג'יפ ונוסעים מתוך "לכפר המעופש", אנו מגיעים שוב אל הוּאדי ואל השדות, והרגשתו של המחבר מתבטאת במילים "טוב לשבת לזנב השדות הרוחצים אורה מאדימה והולכת", מעבין שתאורה שבוי באותו רגע הוא תאור של דרך אקב ואולי אפילו של זלזול - "סומא בהמי ושותק". תאור זה מדגיש את תפקיד הנוף המהווה ניגוד ומקום מרגיע לזעם העצור העומד בתאור החיילים והמשלט. כלומר - ברגע היציאה אל הנוף הכל נשכח ואפילו השבוי בראה חסר טעם ומחשבותיו אינן רל-ונטיות ביחס לתחושה שיוצר הנוף.

(4) הנוף בתחילה ובסוף (פסקה ראשונה מול אחרונה).

התאור היוצר ניגוד בין הנוף לעלילה בשאר גם בסוף. תמונת הנוף בפסקה האחרונה מתארת משטח חלק ומבריק. משטח זה עומד בניגוד גמור ללבטי הנפש המשאירים את כל העניין "לא גמור". בנוסף לקונטרסט המתמשך של תוכן העלילה מול הנוף, אנו מוצאים התפתחות בין הנוף בתחילה ובסוף. בתחילה מתואר הנוף כדבר מבוּת, מלא תוכן ומעורר אסוציאציות רבות: של זמן (תקופת האבות), של מקום (ארץ ישראל), ושל תבועה. מהתאור הסופי עולה המומנט הפלאי: "מלא כל עשרות אלפי הדובים - הם היו אז כבר פלאית". אותו הנוף המבוּת הופך למשטח זהוב וחלק והמשורר יוצא כאילו לחלום. תאור פלאי זה הוא תוצאה של בריחה מן המציאות לאחר הכשלון. אותו כשלון הוא כשלונם של כל החיילים המייצגים את עם ישראל לאורך הסיפור. כשלון המובלט בעקר באמצעות הנוף. הפתיחה והסיכום מסכמים אם כן תהליך של כשלון, שבסופולא יכול המשורר לראות את סביבתו והוא פשוט בורח אל הנוף הקסום. בשלב זה מגיע גם תפקיד הנוף לשיאו, והוא בעצם מסכם את כל אותו הזעם האירובי המתמשך לאורך הסיפור עצמו.

(בכתב יידי גידי נמסגרת בחינות הנגרות, בנושא: חיבור עברי).

יצירה ספרותית אחת מעמיקה המביעה בעיצוב אמנותי רב אמיתות אנושיות ומוסריות גדולות /
(כתוב על יצירה זו לפי מיטב יכולתך ובמק את בחירתך).

היצירה הספרותית שבחרתי לעסוק בה היא סיפור "הגלגול" מאת הסופר פרנץ קפקא. סיפור זה הינו סיפור המשתמש במוטיבים סוריאליסטיים להדגמת מציאות יום-יומית אפורה של חברה, חברה הנקראת בפיו "בורגנית".
ההתרחשות העיקרית בסיפור היא הפיכתו של גריגור, גיבור הסיפור, למעין לטאה, שאיננה מתוארת במדויק מלכתחילה, כפי שנראה בהמשכו של הסיפור. הפיכת הגיבור ללטאה יוצרת תגובות הן אצלו והן בסביבתו. תגובות אלה הן המשמשות את יצירת שלד הסיפור, והן הקובעות את ההשקפות המובעות בו.

מהלכים מן הסיפור

תגובה ראשונה המתוארת בסיפור בעקבות הגלגול, היא תגובתו של גריגור עצמו כאשר הוא כלוא בחדרו, במצב של חוסר אונים מוחלט, מעניין שמצבו של גריגור מן ההתחלה ועד הסוף בתוך החדר הנעול, הוא המצב הפיסי היחיד כמעט שבו נמצא גריגור, פרט לנסיונותיו לצאת מחדרו בהמשך.
על כל פנים תגובתו של גריגור למצבו הפיסי החדש מצטיינת באדישות רבה מן המצופה למעשה, ומתרחשת משך זמן קצר ביותר. מחשבותיו של גריגור עוברות בן רגע ממצבו החדש לדאגות היום-יום של פקיד (סוכן בורסע), שלא יוכל להגיע לעבודה בזמן, כפי שהיה עושה כל יום. בשאלת השאלה איך יגיב המנהל וכו'.

בני משפחתו של גריגור מגיבים על הגלגול באופן אפסי ביותר. הם מפסיקים מן הרגע הראשון להתייחס אליו כבן משפחה ולמרות צערם על אבדן בן המשפחה, הם מצליחים לאורך זמן ליצור בתוכם תהליך נפשי של התרחקות ושכחה, המסתיים בהתייחסות הגרועה מהתייחסות לחיה זרה אפילו.
אצל בני המשפחה ישבת הדרגתיות בהתייחסות אל גריגור: האב מתעלם ממנו מן הרגע הראשון כמעט, ומתייחס אליו כאל יצור זר ודוחה שכל קשר בינו לבין הימצאותו בבית המשפחה הוא מקרי לחלוטין.
אצל האם נוצרת רתיעה בוראה ממראהו של גריגור. רתיעה זו אפנה מאפשרת לה ליצור עמו קשר כל שהוא, אף על פי שאולי היתה מסוגלת לכך.

היחידה הבאה במגע איזה שהוא עם גריגור היא האחיות בחדר. כמיהתו של גריגור להימצאות בן אנוש בקרבתו, מדגישה לנו את הבקודה השניה בסיפור, העומדת במרכזו שהיא הבדידות. הלטאה בספור היא המכשיר בעזרתו יוצר פרנץ קפקא את הבדידות ומצליח להדגישה עד לשיא, אותה הבדידות קיימת כמובן גם אצל אדם נורמלי החי בחברה שאותה מצייר קפקא, אולם השימוש בלטאה ממחיש לנו את אותה הבדידות, ואולי כאשר הרגשה זו קיימת לגבינו (בזכות ההתרחקות הבלתי ראלית בסיפור), אנו יכולים לתפוס את אותה התחושה, כפי שהיא קיימת במציאות.

בנוסף לתחושת הבדידות בתוך תמונת החברה שבה כל אדם הוא קטן וחסר סיכוי למימוש שאיפות גדולות ואמיתיות, מצייר קפקא שלוש דמויות חסרות רגש לחלוטין שאולי הן גם כן אפיק נוסף ביצירתה של החברה הבורגנית. כותבי היא לשלושת הדיירים (המוצגים כאדם אחד) והמופיעים בסצנה אחת בסצנה זו המתרחשת בזמן ארוחת הערב, נוצרת לגריגור ההזדמנות לדאות ולשמע את אחרתו מזגזגת בכיבוד. רגע זה הוא רגע של אושר לגבי גריגור, כי הרי הוא יוצא ברגע זה מבדידותו הנוראה בתוך חדרו הנעול, ובא במגע חושי לפחות עם סביבתו. הדיירים לעומת גריגור מצפים לשמוע

מהאחות בגינה מדרת, אולם איכות הנגינה איננה טובה כנראה ותגובתם היא: שיחה וצחוק בזמן הנגינה. התנהגות זו היא ללא ספק התנהגות בלתי תרבותית.
לאחר כמה רגעים מבחינים הדיירים בגריגור. שרץ זה מעלה בהם גועל, ותגובתם היא עזיבת הבית.

לאחר מהלכם הדרסטי של הדיירים, באה הסיבה (לדעתי) לאזכורן בעלילת הסיפור. בני הבית משנים לחלוטין את היחס לגרגור שבלאו הכי היה רע מאד, והתבכרותם לו מגיעה לשיא. זאת בשל הבזק הכלכלי שהוא גורם להם, בזק שסיבה את מהלך חייהם (האב היה צריך לחפש מקור פרנסה).

הביטויים לשינוי היחס הם: (1) - הפיכת חדרו של גרגור לפח אשפה; (2) - הקצנה עד למינימום ביחס האהות לגריגור. (3) - זריקת התפוחים על גריגור.

ביטויים אלה, שבוסף להן זריקתו של התפוח על גרגור ופציעתו (התרחשות סוריאליסטית טיפוסית), מביאים את גריגור לגויעה איטית רוחנית, ולבסוף גם פיטית. מותו של גריגור איננו משנה למשפחה כלל, לאחר שהסתדרה בחיים בלעדיו, וחיי השגרה חזרו למסלולם התקין.

חיי השגרה מאפשרים למשפחה להתעלם מכל התרחשות טרגית, והעיסוקבהם הוא כה עמוק ובעשה מתוך להיטות, עד שכל התרחשות המקיימת חריגה מחיים אלו-בדחית.

עוצמתם של חיי היום-יום הם, אם כן, נקודת הביקורת השלישית של הסופר.

בשלב זה אפשר, לדעתי, לסכם את הסיפור ולומר שסיפור זה מעלה בפנינו את האמיתות הבאות:
1) הבדידות כאמת אנושית הבוגעתלפרט (במקרה זה גריגור).

2) האכזריות והאנוכיות כאמיתות מוסריות, הבוגעות למשפחה ולחברה בסיפור זה. אכזריות זו נובעת מצורת החיים הנכפית על הפרט בחברה שבה חי קפא, חברה שאותה רוצה הוא לשנות.

שירים שחיבר גידי לימי הולדת של אמא

הראשון- בהיותו בן תשע שנים, לפי מבגינה רוטית, לצורך ליווי השירה בגיטרה.

מה אקנה לך ליום ההולדת?

מה אקנה לך ליום ההולדת? - לא שעון ולא רכבת,

לא מכונת ולא אופנוע,

לא מכונת-כביסה עם מנוע,

רק שיר קטן אנגז כאן על הגיטרה

זה לא בפלא, אך לא נורא, זו התחלה...טום בלליקה, בגבי בלליקה-

טום בלליקה - זו התחלה רק.

השני- בהיותו בן חמש-עשרה שנה, על-פי מבגינה של החיפושיות.

סימון ודפונקל

א). כאשר נולדתי בתוך החבילה

בשלב ניצוץ זה כאשר

הו, חבילת צמר הגפן הבקי

ידי דוויה לבי שקט שבני

המצוחצח, הו המצוחצח.

יצליח בעזרת תכנית החומש

ב). ככל אשר גדלתי התפתחה בי

איכשהוא לחיות.....

התכונה והשאיפה העצומה

הוא יסתדר כי יש עוף

לסדר ולתכנן כאן כל דבר

הפוף ואורז שנמצאים במקרה

קיים, וכאשר סוף סוף

לה לה לה לה לה לה.

בצעתי את תכנית החומש

האחרונה יכולה אני בלב

שלם לגמור.

וללכת אל סבלי הארעי

בבית החולים.

ובהיותו קטן ברך בזו הלשון:
הפצפוצ

לאמא/והחידקה - ברכות ליום ההולדת

מגידי הענק.

בכתב על ידי גידי, במסגרת בחינות הבגרות, בנושא: ספרות מצומצמת.

פרק ראשון.

(1) "האדם בדרך כלל י- הינו האדם שמדובר בו בספרות העיונית או בפילוסופיה הכללית

אותו הטיפוס איבדו קשור במקום, בסיטואציה וכו'; אלא מגלם בתוכו תכונות אנוש

כלליות, כגון תאווה, שנאה, פחד. אותן תכונות אנוש כלליות הן נושא למחקר עיוני

כפי שציינתי, ואינן משתקפות בדרך כלל בסיפור הקצר. בסיפור הקצר עולה דמות

הגיבור: תאוותיו, פחדיו ושנאותיו, דרך הסיטואציה שהוא שרוי בתוכה.

(2) הדרך לחיות בתוך היצירה היא לראות קודם כל את תבנית הנוף דרך התאור, ולאחר מכן

להיכנס על ידי הזדהות או ע"י הבנת המניעים לתוך עולמה הפנימי של דמות הגיבור

והדמויות הבאות איתה במגע.

(3) נראה שהסיפורים המדגימים ביותר את ההבחנות העומדות במרכז המאמר הם ספוריו של

ס. יזהר- "השנוי" ו-"חרבת חזעה". סיפורים אלה מתרחשים בתוך סיטואציה מסויימת

שהיא תקופת מלחמת השחרור. חיילים בתוך נוף, ונוף שהוא ארץ-ישראלי מובהק.

דרך שלושת האלמנטים האלו מצליח ס. יזהר לחשוף את ביקורתו על אותו דור, דור

הפל"מ, ולהעמיד את עצמו מול החברה הסובבת אותו, או יותר נכון- הלחצים שהוא

נמצא בהם, לחצים המתעוררים בעקבות הסיטואציה.

אם נדגים מפרט אחד הממלא בסיפורים תפקיד חשוב מאד והוא הנוף, אפשר לראות

כמה דברים.

(א). הנוף מתואר בצורה חיונית מאד כנוף תנ"כי (ב"שנוי"), וכנוף שהערבים מתקבלי

בו יפה (בשני הסיפורים).

(ב). הנוף עומד בגיגוד לחיילים, ועל ידי כך חושף את התנהגותם הברוטלית. (בשני הס

ג). הנוף משמש מקום מפלט ללחצים המצטברים, כפי המספק שבשני הסיפורים הוא

המספר עצמו. אנו רואים, אם כן, שסיטואציה מסויימת יכולה לבנות סיפור.

וסיפור שמיקומו במקום אחר היה ללא ספק צורם לנו מאד.

למרות זאת משקפים הסיפורים מצב שיכול היה להתקיים בכל מקום, בעיקר אם אנו

מתייחסים למשורר ומקומו בתוך החברה שהוא שייך לה, אבל מבזה את התנהגותה.

כלומר, לסיטואציה המקומית ישנן בשני הסיפורים גם השלכות אוניברסליות.

פרק שני.

(2) דרך גיתוחם של שניים משירי החול של הרש"נג, אפשר, לדעתי, לבמק את הטענה המופיעה

בשאלה. שני השירים שבתרתי הם "מליצתי בדאגתי" ו-"ראה שמש". בחרתי אותם משום

שהם מדגימים שני דברים. "מליצתי בדאגתי" כולל בתוכו לבטי בפש המלווים את

המשורר לאורך כל חייו, ואילו "ראה שמש" כולל בתוכו מאורע טרגי בחיי המשורר. בשיר "מליצתי בדאגתי" טוען הרש"ג שהוא בן שש עשרה, אולם מרגיש "כבן ששים, בנשמתו. זאת בשל היותו קרוע בין עולם השירה המאלצו, דרך סיגוף חברתי, להגיע אל "החכמה", לבין הדרך הקלה והנוחה שתאפשר לו להיכנס לחברה ולצאת מבידודותו. הדרך השנייה מתייבט כמובן הקרבה של איכות ואולי החמצה של הייעוד בחיים. השיר עצמו מנוסח כדיאלוג שבו הצד השני הוא ידידו של המשורר. תשובת הידיד על טענת המשורר מתבצעת בעזרת הפיכתו של דימוי. המשורר מקגיש כפרח רפוי ופגיע ואילו הידיד לוקח את אותו פרח ועושה אותו "לחבצלת שזופה", כלומר הוא טוען שהמשורר כנער בן שש-עשרה חייב להתנהג בצורה טבעית, לחזור אל חיש בער ולרכוש לעצמו את שמחת החיים האובדת לו. המשורר בתשובתו המסיימת את השיר, חוזר בעצם אל הקדרות שבדברי פתיחתו וטוען שהוא אבן יכול לקבל את עצת ידידו, מכיון שהוא עצמו מחולק בתוכו ללב ונפש, לבו רוצה בסיגוף ובבידודות החברתית, ואילו נפשו אומרת לו דרור. בעייתו היא שלבו גובר על נפשו ושופט אותו למות מבחינת ההתייחסות אל העולם החיצוני. ברור שמול דברים אלו טענת הידיד לא רק שאינה עוזרת אלא היא גם לא רלוונטית מול תהפוכות הנפש של המשורר, ומול העובדה שלבו גובר על נפשו.

בשיר "ראה שמש" ישנו תאור המנוסס על צבעים של אדום מול שחור. שקיעת השמש "העומת גלימה אדומה" היא שקיעה הדרגתית המסמלת את סיומו של מאבק בין השחור והאדום. הצבע המתקבל בסופו של דבר הוא הצבע האפור, המסמל מוות, או יותר בכוון השקט שאחרי שפיכת הדם האדום, שפיכה שהסתיימה עם השקיעה. המשפט האחרון בשיר מאגיש את כל מוטיב הצבע העובר בשיר כאשר מדובר בפרוש על "מות יקותיאל". מוות זה הוא כאמור מאורע טרגי בחיי המשורר, וכל השיר מדגים את המאבק חסר הסיכוי של יקותיאל זה לדבוק בחיים (ידוע שהוא נרצח). שני השירים אם כן מאמתים לדעת את העובדה שששנו פה שיקוף של מאורעות בחייו הפרטיים של המשורר.

פרק חמישי.

ממאמרו של אחד העם בחרתי לעסוק במאמר "חיקוי והתבוללות", ועל פיו לבסות ולבתח את השאלה.

המאמר עצמו מנתח דרך ההיסטוריה את השמירה על הזהות הלאומית, תוך לקיחת דוגמאות. זרית ההסתכלות של אחד העם היא טובה ומקורית ומתבססת על שני סוגי חיקוי שהם הכרחיים לקיומו והתפתחותו של עם. חיקוי ראשון הוא החיקוי מתוך "מתוך תחרות", וחיקוי שני הוא החיקוי "מתוך התבוללות".

החיקוי הראשון הינו חיקוי המוביל להתפתחות והוא מתבצע תוך העתקת יסודות טובים בעם מסוים והכנסתם לתוך מסגרת הערכים של העם המחקר וזאת ללא ביטולה של הישגות העצמאית. כלומר - הערכים החדשים אסור להם לבטל את הערכים הישנים במהמהוים יסוד לריבונות התרבותית של המדינה המחקר (לדוגמא התפתחותה של רומא בעקבות יוון). החיקוי מתוך התבוללות הוא החיקוי המבטל בעקבות הכנסת הערכים ה"מירבאים" את היסודות העצמאית של המדינה ומוביל אותה להתבוללות.

בעיניו של העם היהודי היא טובה במקצת. לעם היהודי לפי דעת אחד העם אין סיכוי רב להתבולל בעקבות חיקוי "מתוך התבוללות" בגלל בסיס התורה שהוא מוצק למדי, (ברור שלתלבושים יש סיכוי רב להתבולל) ואיבד מאפשר ביטול בעקבות הכנסת הערכים ה"מירבאים" מעמים אחרים.

אולם הבעיה של העם היהודי היא בשל היותו מפורז בין העמים.

בעקבות מצבו זה, ישנם לעם היהודי מושאי חיקוי רבים וטובים בכל פזורה שהיא, ומושא חיקוי אלו עלולים להפרידו לישויות בפרדות ובמצליות, ולאחר מכן בערכים ברור שמצב זה הוא מסוכן מאד והוא לדעת אחד העם עלול להביא לפירוד ולאחר זמן אף להתבוללות. הפתרון לבעיה זו של עם העם היהודי טמון ביצירת מושא חיקוי אחד שעליו יתבסס המשך קיומו של העם מבחינה תרבותית ובעקבות זאת מבחינה פיסית. מושא החיקוי לדעת אחד העם צריך להיות מרכז רוחני בארץ ישראל שיהיה דוגמא לכל הפזורות בערכיו וישמור בפני סכנת הפירוד שציינתי קודם לכן. זהו הפתרון של אחד העם לשמירת זהותו הלאומית של העם. יש לציין שתאוריה זו הולוכה את אחד העם ליצירת הזרם החדש בציונות הנקרא : ציונות רוחנית.

פרק שישי

(24) היצירה שעליה רציתי לדבר היא הזקן והים לארנסט המינגווי.

יצירה זו מעמידה במסגרת מאד מצומצמת ערכים, פחדים ומאבקים של כל אדם בסביבתו, כלומר בטבע.

הטכניקה שבה השתמש הסופר היא טכניקה של שקף קטן שדרכו אפשר ללמוד על כל אותם הדברים שצינתי.

אותו השקף הוא הכפר הקובגי הקטן, הספוג באוירה שקטה ובאנשים פרובינציאליים מאד שהיוצא דופן בהם הוא הזקן. אותו סנטיאגו מגלם בתוכו שאיפות הפורצות את שגרת הכפר ורצון ברזל המאפשר לו להיאבק בזיקנה, דבר שהוא יוצא דופן, כלומר בכפר האנשים מזדקנים ומתים ומשלימים עם גורלם בשקט. לעומתם הזקן פורץ כאמור שגרת חיים של דורות ויוצא למאבק אחרון בטרם ישלים עם הזקנה כשאר אנשי הכפר. המאבק של הזקן בדג העומד במרכז הסיפור כולל בתוכו גם התגברות על פחדים ונצחון חלקי במאבק.

היחסים בין הזקן והנער שעוזר לו בדיג מהווים גם כן דוגמא ליחסי אנוש כנים מאד ואמיתיים מאד שמהווים דוגמא אולי ליחסי אנוש אידיאליים מחוץ למסגרת הכפרית המצומצמת.

חלומותיו של הזקן על מסעותיו בעבר (כפירי האריות באפריקה), מדגימים לנו גם כן חזרה טיפוסית לעבר, חזרה שהיא אופינית אצל כל זקן. מעניין לציין שהסיפור מסתיים בחלום על כפירי אריות, המסמל אולי את גמר תפקידו של הזקן בחיים לאחר מאבקו האחרון. לסיכום אפשר לומר שהתמונה שהסיפור נתן לי הוא השקף הקטן דרכו מצליח הסופר להקיף כל כך הרבה תחומים בחיים האישיים של אדם, ובצורה כל-כך כנה ונוגעת ללב.

פרק תשיעי.

(9).

הרומן שבחרתי לעסוק בו הוא אבא גוריו מאת בלזק.

העלילה: הרומן עצמו מתרחש באכסניה זולה בפרברי פריז הנקראת "בית ווקאר".

באכסניה זו מתגוררים כ-8 דיירים ושני משרתים. כמו כן נוספים כ-2,3 אורחים

בלתי קבועים. העלילה נסובה סביב תאור גורלם ודמותם של בדיירים, כאשר שניים מהם

מתוארים ביתר עמקות ופירוט. השניים הם אבא גוריו סוחר האטריות העשיר, המיתדלדל

מרכושו, כדי לתת לשתי בנותיו. סופו של אבא גוריו הוא מות.

רסטניאק, הסטודנט הצעיר, הוא הדמות השניה. הוא מגיע לפריז כששאיפתו העיקרית

להצליח בחברה.

ווסטראן ומדמ ווקר הם שני דמויות המשנה העיקריות. כמו כן מופיעים ברומן מישובן,

ויקטורין, העלמה קוטיר, פוארא הזקן, סילבי והמשרת.

עלילות המשנה: נסובות סביב היחסים בין הדיירים שאינם מהווים דמויות מרכזיות.

עלילה טיפוסית כזאת היא הרומן בין העלמה מישובן, המנסה להיראות צעירה, עם

פוארא הזקן הסבילי במקצת, דבר המתבטא בהסכמתו לכל הנאמר, כלומר חולשת אופיו.

ויקטורין וגב' קוטיר מופיעות יחד כאשר הסיפור סביבן נסוב על ירושה שויקטורין

צריכה לקבל. סילבי והמשרת מופיעים בכדי להוסיף ל"עלילת האוירה" הנרקמת

באכסניה, אם אפשר לומר כך.

בשתי הדמויות הראשיות נסבה העלילה סביב לנושאים שהזכרתי. דמות מעניצת נוספת

שאיננה משנית לחלוטין היא דמותו של ווסטראן שהעלילה סביבו נרקמת אם אט ומתברר

אפיו המיוחד, אופי של פושע קר מזג היודע ומכיר את דרכי החיים ואפילו את

דרכי החברה הגבוהה. בעצמותיה ובגילוייה מהווה דמות דינמית זו גורם התורם

לעלילה, בעיקר של הדמויות הראשיות. מדם ווקאר בעלת האכסניה היא הדמות העיקרית

התורמת לאוירה באכסניה, בעיקר במראה החיצוני שלה התואם את כל האכסניה, העומדת

על סף העובי, אבל מחקה את העושר בצורה בלתי מוצלחת. אהבתה בתחילה לאבא גוריו

לשם הכסף, מדגימה את האופי האמיתי של הדמויות באכסניה, כלומר מגלה את התוכן

העומד מתחת לצביעות המציינת את התנהגות רוב הדמויות.

הדמויות המרכזיות: שתי הדמויות המרכזיות עומדות מול החברה ומאולצות בכל

מהלכיהם להתאים את עצמם לדרכי החברה. החברה אם כן מצליחה לשעבד את שתי הדמויות,

ואף לחסל אחת מהן - אבא גוריו. אבא גוריו הוא סוחר עשיר, המגיע לאכסניה ווקאר

לאחר שיצא לגמלאות. בהיותו עשיר למדי הוא מתגורר בקומה השניה (הקומות באכסניה

מצוינות מעמד - העשירים למטה והעניים יותר למעלה).

במשך השנים שהוא שוהה באכסניה, הוא מאבד את בכסיו למען בנותיו הנמצאות בחברה הגבוהה של פריז והמוכנות לדרוס אפילו את אביהן למען מעמד. איבוד הכססים, מתבטא בעליה בקומות ובשינויים פיזיים: בגדים, צורה והתנהגות. כל אותם שינויים הם כאמור הסמנים החיצוניים לעובדת היותו משועבד לחברה. רסטניאק הסטודנט נמצא בתהליך הפוך, כלומר הוא מתחיל באפס ובזכות שאיפותיו מגיע גם כן לחברה הגבוהה תוך כדי שיעבוד בדומה לאבא גוריו. שיעבוד בהתנהגות, שינוי אופי-מפשטות כפרית לסנובזם עירוני, האופיני למעמד הגבוה. אנתה התייחסות של יראת כבוד לחברה הגבוהה וראיה שלה כתזות הכל, מסתיימת אצל רסטניאק עם מותו של אבא גוריו. מרגע זה מבין ראסטניאק את מהות השיעבוד לחברה ומתכוון לכבשה מעתה תוך ביצול, כלומר- תוך עשיית טובות הנאה לעצמו. דרך כל אותן הדמויות יוצר בלזק אספקלריה שלמה של החברה הצרפתית בתחילת המאה ה-19. הוא מצליח להראות עד כמה חברה מסוגלת לעוות את האדם, עד כדי עזיבת כל מצפון ודרך מוסר. לדוגמא: בנותיו של אבא גוריו. ומצד שני- עד כמה יכול האדם ללכת בדרך שנראית לו טבעית (ונוצרה בעצם ע"י החברה) לאבדון. הדוגמא, כמובן, היא אבא גוריו וגורלו. הדמות שאיננה מושפעת מלחצים חברתיים ומסגנון החיים הכובל הוא ווטראן, והוא בעצם, בתוספת לגורלו של אבא גוריו, מביא את ראסטניאק להכרה שהוא חייב להפסיק את צורת ההתייחסות שלו לסביבתו ולצאת מתוך הכרה שהחברה היא רק אמצעי להשגת הנאה בחיים ולא משעבד הקוטל כל הנאה מפני שחייבים ללכת בדרכו. ווטראן מהווה בתחילה דמות שלילית בגלל היותו פושע, אולם הוא מקיים בעצם את אחת האפשרויות לסארב שחברה כגון זו צותבת. בלזק מתאר בספר זה את השפעתה של חברה מושחתת על דמויות שונות, ומציג את הטרגיות שבגורלן או את יכולתם להתמודד בדרכים בלתי טבעיות עם מקומם בחברה.

עם זכרו

(נכתב ע"י חבר קרוב של גידי)
יום שישי, 20.1.78

עוד שבוע קצין

גדמה, כבר הרבה זמן עבר,
כן, באמת הרבה זמן עבר.
אבי בחדרי, בסיסי, עוד שבוע קצין.
כשהלך טירון היפתי.
לא, זה לא משנה, טירון, קצין,
שניהם צבא, שניהם זה רע.
סתם עבין של בוחיות, של אחריות,
אולי גם של בגרות.
אבי לדרכי וגידי לדרכו; שנינו ידענו לאן,
האמנם?

תחילה לא הבנתי, גם אתם, כולם לא הבינו,
לא רצינו להבין, רק ידענו שאינו, אך להיכן?
כל אחד ראה אותו רגע את החיים בדרכו, את חייו שלו.
אבי זוכר, כולם, גם אבי, חשבנו, חושבים,
על חברות, חברים, על שנאות ואהבות, על טפשות, על חכמה,
על דברים של אדמה...
תמיד בהגיון, בקו ישר ובלי לסטות.
בני אדם הם כה פשוטים, לעתים הם מסתובבים;
גידי ואבי היינו אמיצים - עסקנו גם עם... כוכבים,
פעמים על אלוהים, והרבה על החיים.
בעשינו כה קטנים, וחיינו כה קצרים:
היבט סתם עבין של רגעים, מין פירור של כוכבים
מרחפים במרחבים מחפשים קצת הסברים;
גם מצאנו לפעמים, אך לרב ללא עונים
כך נפרדנו לדרכנו -

איבי יודע.. אולי טעה.. אולי שבע חיים
אולי פשוט היתה זו תאונה מ"החיים".
איבי יודע, לא אדע, כי סתם אדם אבי מהשורה.
בכון, גם אבי אהבתי כוכבים וגידי בן שיחה,
אך גידי כבר חיו.. ואבי בשארתי, סתם אדם, מהשורה.

אבי בחדרי, בסיסי, בקרוב, עוד שבוע קצין.
כשבלך רק טירון הייתי.
לא זה לא משנה, טירון, קצין -
שניהם צבא. שניהם זה רע,
סתם עבין של בוחיות, של אחריות;
אולי גם של.. בגרות.
אבי לדרכי וגידי לדרכו. שנינו ידענו לאן,
האמנם?...

(מתוך מכתב של חבר לזכרו של גידי)

זה מוזר, גידי, ואני עוד לא מבין הכל
כבראה, לא הכרתי אותך עד הסוף.
ביליבו יחד הרבה זמן, למעשה שנים-עשרה שנים.
תמיד דיברנו על נושאים העומדים בדומה של עולם,
על כוכבים, על זמן, על דברים שקשה להבין ולתפוש.

אתה היית תמיד מתפעל מאנשים;
תמיד מספר על גדולתם של אחרים;
מעולם לא על עצמך.
חבל שלא ראית את עצמך עושה "פליק-פלק" באויר;
רץ כמו שד, או מבגן בגיטרה!

היו לכו המון תכניות, המון טיולים על הפרק,
המון דברים שלא גמרנו...
אני מרגיש שמתי שהוא עוד במשיך עם זה.
פשוט חבל על הכל,
הכל היה יכול להיות כל-כך יפה!

הכל כל-כך לא גמור, לא מושלם.
הכל בשאר באמצע,
ויקה עוד הרבה זמן עד שאתרגל לעובדה.
אני יודע שעוד הרבה זמן אחכה בימי שישי ושבת לאבן בחלון,
שתמיד היית זורק; או לפעמים פשוט היית בכנס לחדר דרך החלון,
ומפחיד אותי עד מוות.

לפני זמן קצר, שנה או שנתיים, חזרתי ל"בית-הילד" לזכור ילדותי.
ישבתי בת ארבע, עם עצמי, והכל פה כאילו החדש.
ארגז החול שהיה כבר נחנק ואיבדו, אבל זכר ממנו עדיין בותר; מעט חול ועקבות ספורטאים
מצבה למרחק הגדול שעבר. עכשיו אני בא וכאילו חסר פה אחד למשחק.....
כל-כך הרבה עברנו פה יחד! אך עכשיו זה נראה לי מוזר ורחוק.
אני מתאמץ כל-כך לזכור כל פרט, כל דבר שעשינו ביחד,
וכל פעם כואב הכל מחדש.

תשרי, תשל"ז

שמעון.

(דברים אשר נשא דודו של גידי, אברהם אדתי, ביום הקבורה בהר הרצל.)

איך ביפרד ממך, גידי, ואתה רק בראשית דרכך?
אנו עומדים פה כולנו אתך
ההורים, בני המשפחה, חבריך, ידידיך, כולנו שכה אהבנוך,
דואבים ונבוכים -
איך אפשר להיפרד ממך, גידי הטוב?

לאט, בקצב שלך, סללת את שבילך ורוחך בושאת אותך לאופקים רחוקים.
לא אצת בדרכך. טובים ויפים היו ימי הילדות והיה קשה להיפרד מהם. רצית עוד
להמשיך לשהות בהם, ולפחות לקחת אתך לדרך מהחלומות וההתהוות של אותן שנים טובות
ולהמשיך לחלום, להתבונן, לחשוב.
ובחגיגת הבר-מצוה שלך, אשר בערכה בחיק הטבע, עזבת את קהל הקרואים, שנאספו לשמחתך,
והיפשת לך פיצה מחוץ להמולה, להיות עם עצמך.
והלימודים? - הם פתחו בפניך עולמות, אופקים, בעיות. עוררו סקרנות ושאלות. אבל לא
יכולת להתאים עצמך למסגרת הלימודים, לקצב הבחינות, לדהייה אחרי ציונים. גם כאן
רצית להשתהות קצת, לספוג, לחשוב בבושאים שעוררו את סקרנותך, שהפעילו את לבך הער
והקשוב.
המשכת ללמוד בכיתה עם כולם, אבל היית עם עצמך, לבדך, בשביל שהוביל לקראת האופקים
הבעלימים שכה משכו אותך.
ציוני הדרך בשביל הזה שלך היו הספרים: מדע, הסטוריה, ספרות. אלה היו רעיך הטובים.
עוררו את סקרנותך, הטרידו את שלותך, הלהיבו את דמיונך. אתם חיית. ובשעות הלילה המאוחרות,
בשיחות ארוכות, אהבת לדבר עליהם, על הספרים, ידידיך. גבורי הספרות היו עבורך אנשים
חיים, קרובים; מאורעות מן העבר שחלף היו לגביך מציאות קרובה. עם אלה חיית, ובדרכם חיפשת
תשובות לשאלות שהטרידו אותך.
נקודת לצבא בטרם-עת. כדרכך רצית עוד להשתהות, להתבונן, לקרא, לחשוב. במאמץ רב כפית
על עצמך את עול בחינות הבגרות בבית-הספר ועמדת בהן. והנה כבר עומד לפניך צו הגיוס.
והלכת. עם כולם. רצית לעמוד באתגרים, להוכיח, לעצמך ולכולם, שאתה עומד על רגליך שלך.
וביקשת ללכת דוקא ליחידה התובעת-הרבה, לעמוד במבחנים קשים, להתמודד, לצאת מקליפתך,
לצעוד עם כולם, לא להשתהות, כדרכך; להתאים צעריך עם קצב היחידה ולקבל מרות.
הלכת לכך ברצון, בהכרת תובה; בשאיפה להיות ראוי לתפקיד. ואולי למצא דרך מסלול זה שביל
לאותם אופקים, שרוחק במשכה אליהם. יצאת מתרונן לדרך.
לפני שבה כתבת רשימה על סיפור "השבוי" של יזהר, בו מסופר על קבוצת חיילים במלחמת השחרור
שיצאה לתפוס רועה ערבי ולהביאו כשבוי למפקדה לצרכי מודיעין.
כתבת אז על החיילים מול הנוף, זוכר אתה? - הנה:
" התמונה הראשונה מצביעה בבירור על הריחוק התהומי בין החיילים והנוף. כבר במשפט הראשון
כבר במשפט הראשון מדובר על חוסר אפשרות לחדור פנימה לנוף: " בסחבר שאי-אפשר עוד לחדור
פנימה בלי לעורר התרגשות". ומסתבר, שכניסת החיילים לנוף מעוררת התרגשות ככניסת גורם זר.
בפסקה השנייה מתגלית קבוצת החיילים כגורם עוין בנוף, וזאת על פי המזימות האחרות "החותכות
להן אלכסונים משל עצמן". מיד לאחר מכן ישבה פניה אל ה"ממ-ממ" שבראשה המלה "זה". מכאן
שהממ-ממ הוא חורש המזימות.

בתוך קבוצת החיילים מהוה המס-מס גורם צפוד, אם דברים בנקודת המבט של הצוף.
כשהמשורר מדבר על הצוף הוא מספר מה ראו החיילים, ולאחר מכן הוא מדבר על המס-מס
ש"ראה מה שראה"; ומסתבר, שחשב כיצד יכניס את קבוצת חייליו לצוף, או כיצד יפזר אותם
בשטח בכדי לבצע את משימתו.

בזמן ביצוע המשימה אנו מוצאים את החיילים "דשים" שיתים בתוך "זהב הדורה העצוב", או
"מבצלים יפה את השטח" (בבימה אירוצית/כמובן) לצורך המשימה, שהיא תפישת הרועה.
הציגוד וחוסר הקשר בין החיילים והחי בצוף מתואר בהדגש נוסף, לאחר ביצוע המשימה, ~~שהוא~~
~~הפישת-הרועה~~ כאשר הכבשים אינן בשמעות לחיילים. רק הרועה-הדמות היחידה המשתלבת בצוף-
מסוגל להבחין את הצאן."

שבועות מעטים הייתה בשירות. בקלעת לעולם אחר. היה מרחק בין החללמות והמציאות, בין מושגיך
לשגרת-החיים בצבא. ביסית לגשר על מרחק זה. ביקשת שיקטיבו לך. שיביצו שאין אתה מבקש
בוהיות; שאתה מוכן לקבל עול ומשמעת, אבל לא לוותר על דברים שבראו לך יקרים וחשובים מכל.
לא זכית לכך. דברייך בשארך כך, ולא יישמעו עוד.
ראה, גידי הטוב, אבחנו עומדים פה כולנו דאובים ונבוכים על חיך שנקפדו פתאום.
ואתה רק בראשית דרכך.

בכל אשר בלך בזכור אותך, את שמחת החיים, את רוחך הטובה ואת תום-דרכך.
אתנו תהיה. תמיד. אזכנו קשובות לשמוע אותך.
לא ניפרד.

שְׁמֵי שָׁמַיִם

דְּבָרֵי - סִפְרוֹת

x

בואש מתקוה אבי הולך לבקשו בכל פינות משכני
ולא אמתאבו.

ביתי קטן וזה אשר חלף משם רגע אחד ולא יימצא עוד.
אך מעובר, אדבי, גדול עד-בלי-קץ, ובבאי לבקשו
ואבא עד פתחך.

עמדתי תחת חופת הזהב אשר לשמי ערבך
רבשאתי את עיני הרעבות אל פניך.

באתי עד גבול חיי - עד אשר שם לא יאבד דבר -
לא תקוה ולא ברכת טוב, ולא פני איש אשר בראו מבין הדמעות.
טבל-בא את חיי הריקים בים זה, שטף אותם בעמקי תהומו.
תן בא ותחוש בפשי את המתק האובד אשר למגעי עם צבא כל היקום.
(רבינדרנאט טאגורי)

לו תהי זו האבן על לבך כמו פרח
שלאורך הדרך בשמח בשמור.
לו יהי זה השקט סביב, שישיח
אלם-רעיך בשיח לשמור

וזו פסח-ארץ, אשר כה אהבת-
מדרך צעדיך ברמס תזכר.

(חנן שדמי, כפר-בלום)

(מבין הקטעים שתוקראו ביום השלושים לנפלו של גידי)

(בכתב במלאת שנה למלחמת יום הכיפורים, בידי דורית/חיים ברקבי, בית-השיטה).

והחיטה צומחת שוב

שדות שפוכים הרחק מאופק ועד סף,
וחרובים, וזית וגלבוש -
ואל ערבו העמק באסף
ביופי שעוד לא היה כמוהו.
זה לא אותא העמק, זה לא אותו הבית
אתם איבכם ולא תוכלו לשוב,
השביל עם השדרה ובשמים עיט -
אך החיטה צומחת שוב.
מן העפר המר העיריות עולות
ועל הדשא ילד וכלבו;
מואר החדר ויורדים לילנות
על מה שבו ומה שבליבו.
זה לא אותו העמק....
מה שהיה אולי יהיה לעד
זרח השמש, ושוב השמש בא -
עוד השירים שרים, אך איך יוגד
כל המכאוב וכל האהבה.
הן זה אותו העמק, הן זה אותו הבית
אבל אתם הן לא תוכלו לשוב -
ואיך קרה, ואיך קורה עדיין
שהחיטה צומחת שוב.

. . .
.

(בכתב בידי יוסף שריג ז"ל, בית השיטה).

מותי בא לי פתע

מותי בא לי פתע.

מותי בא לי פתע.

כאחד האדם ידעתי כי קרב,

ושבע חייתי, בתם, בעז ובתפארת.

בכחל, בירק, ובטעם המסתורין של היפה.

מותי בא לי פתע

ואיני זוכר אם ברעם האש, או בין קירות הפח

או שמא בלבן - לבן הדומם לבסוף. :הזועקים,

~~עכשיו... איני זוכר~~

עזוז בהרת פרסות

ושחק בזהק תקוה

גייסות שכורי בצחון

בעלי זכיון להמית

ושטרות לזמן קצר

מעם המות...

עכשיו

אבי

איני זוכר

אחרית

אמי, הנה-בא מועד לי ללכת-ואבכי הולך.
והיה בין-ערביים בעלות העלטה החזרת והשוממה,
ותפרשי את-כפיך על-מטתך אל-נערך, ועביתי ואמרתי: "אין
נערך בזה!"-אמי, הנני הולך.
ואני אהיה לבשמת רוח, קלה וענוגה, ואבא ואתרפק
עליך; לגלגל אהיה על-פניהמים לעת התרחצך בהם ואשק
לך הלוך ובשוק.
ו**נציל** סערה בהתדפק הגשם על-העלים, ושמעת את-
קולי במטתך בל^ט ושחוק פי יאור לך עם-הברק יחדיו וחדרו
אל-חדרך בעד החלון הפתוח.
וששכבך ערה בלילה ומאחרת להגות בבנך, ושרתי לך
מראש כוכבים: "ישבי, אמי, ישבי".
ועם קרבי הירח המתשוטטות אתגנב אל-מטתך ואשכב
בחיך לעת תשבי.
ולחלום חזיון-לילה אהיה ובעד פתחי עפעפיך הקטנים
אחלק עליך לתוך מעמקי שבתך, ובהתעוררך ותביטי סביב
בחדרה, ואהי כזרוב אש בוצץ ואתעופף פתאום החוצה אל-
תוך החשכה.
ולעת ימי החג הגדול, חג פזיה, בנא ילדי השכנים
לשחק בביתנו, ואתמוגג ואהי לזמרה בפי החליל ואדפוק
בלבך כל היום.
ודודתי הנאהבה תבוא עם-מתנות חג הפזיה ותשאל:
"אי בערבנו, אחות?" ועבית, אמי, ואמרת לה בקול דממה:
"יושב הוא בבבות עיני, יושב הוא בבשרי ובנשמתי".

(מתוך הירח העולה לרבינדרא-בת טאגורי).

הועלה על הכתב, בערב ראש השנה, תש"לט.
ירושלים.

ה'תשנ"ו

מכתב' -

השתתפות

(קטעים מתוך מכתבי ידידים)

למשפחת גלובטר,
בדהמתי לקרוא בעתון וגם להיוודע על מותו של גידי ז"ל.
כמה קצרות המלים מלעזור, להושיע או אפילו לבחם!
עקבתי אחר גורלו של גידי לאחר שהפסקתי לחבכו בתשל"ו, ושמחתי לשמע כי עלה על דרך
המלך - והנה...
ומה לומר לכם: שהשקעתם חלבכם ודמכם בנער הזה, הרבה יותר מהורים "ממוצעים"?
או שהיה גידי נער נבון ונעים הלצכות, והרי אתם עשירי חיות וזכרונות והפצע לעולם
לא ייסגר...

מרכיבה ראש

חיה מיכאלי

ירושלים, 5.10.76

שרה ושמשון היקרים!

רק עכשיו הגיעה הבשורה האיומה אלי.

אתכם בלב יודע

תקוה

בית השיטה, תשרי תשל"ז

לשרה ושמשון היקרים

בהרכבת ראש ובחרון אין-אובים-

(הצטדקותי על אי-יכולתי להצטרף, כי אלה הימים האחרונים לצאתי לשליחות קצרה - והיום
עלי להיות בבדיקה רפואית).

לכשאחזור - אהיה אתכם ואצלכם. עד אז תזקו ומצו.

אריה בן-גוריון

בית השיטה, תשרי תשל"ז.

לשרה ושמשון

ענתודורית, גבי ודודו -

אני עצובה וחסרת אובים וחושבת עליכם כל הזמן. הלוואי והייתי אתכם בירושלים.

באהבה רבה

נריה

מינסוטה, אוקטובר, 1976.

סן-פרנציסקו, 29.9.78

.....ראש השנה הקרב מחזיר אותי בשנתיים אחורה והלב כבד.

המרחק קשה בימים כאלה.

עם הרבה אהבהלכם, דודו, ענת וגדעון.

שלכם תרצה

מינסוטה, 3.10.78

זה קשה מאד לבטא ממרחק כזה - ובכתב - אבל אני רוצה שתדעו שאני חושבת עליכם

ואוהבת את כולכם, וזוכרת את גידי באהבה ובכאב גדול מאד.

שלכם, בוויה.

20.9.78, טיסון פרק, אר"הב

למשפחת גלובטר היקרה,

אנחנו מאחלים לכם שנה טובה. החלטנו לטייל קצת בארצות הברית. ראש השנה מתקרב, ולנו

כישראלים קשה קצת להיות רחוק מהבית. מכיון שקשר מכתבים אתנו בלתי אפשרי כמעט,

אנו מרגישים מנותקים, אבל זוכרים את כולם. איבנו יודעים אם דרור יוכל להיות אתכם

באזכרה. ושוב שנה טובה מאסתר וביסים ברוך.

Munch-Petersen

Copenhagen, Fuglebo 3, 1 October 1978

.....Sarah and Shimshon-dear-

This is really to say that we will think so much of you two and your family and Giddi this month * which I know is a very difficult month for you- even more so than all the other months. It is wise to ~~ke~~ keep so busy as you do.

Today is Rosh- Hashana and tomorrow as well- needless to say that our thoughts are and will be with you....

Much love and a big kiss from us

Yours

Jyutte & Finn.

San-Francisco, Annette H. Dobbs

October 9, 1978

Dear Sarah and Shimshon,

...First, may Harold and me wish you and yours a belated but not less happy, healthy and peaceful new year. May this year be the year of peace.

I meant to write to you, knowing that Rosh Hoshana is Gidi's yartzeit, as I know only too well those are difficult days.

I just wanted you to know my thoughts were with you at this time.

Yours

Annette & Harold